

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2020. FEBRUÁR

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Liga	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2020.február	12
Rongálás	12
Gyűlöletbeszéd	13
További gyűlöletcselekmények	15
Közösségi hírek, reakciók	17
Hivatalos és civil reakciók	21
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	22
Egyéb hírek	24
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	25
A hónap krónikája	27
Kapcsolat és támogatás	29
Felhasznált irodalom	29
Impresszum	31

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiből felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel fog-

lalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

Ebben a hónapban Alapítványunk négy antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított. Ebből kettő a rongálás, kettő pedig

a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott. A rongálásnál egyszer horogkeresztet festettek egy II. Világháborús emlékműre, másszor horogkereszteket firkált egy fiatal Kozármislenyben. Az egyik gyűlöletbeszédnél a ferihegyi repülőtéren egy szolgálatot teljesítő biztonsági őr fenyegetett meg és zsidózott le egy taxist a vita hevében. A másik esetben a neonácik Becsület Napja rendezvényén a Városmajorban az egyik német felszólaló Adolf Hitlertől idézett és az utána este megrendezett Kitérés Emléktúrán tiltott önkényuralmi jelképeket

mutattak be.

A További gyűlöletcselekmények kategóriájába ebben a hónapban három hír került. Ebben a fejezetbe kerülnek azon hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Alapítványunk ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett és a korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem történt előrelépés.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlamizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlamista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújlik, és rendszerint a közel-keleti konfliktus-

hoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok köreiből is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társadalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldo-

zatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felcserélhetők, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéletességnek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrésztől felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrésztől az egész társadalom összetartó erejét csökkenti⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli

¹ Az EU alapjogi ügynöksége, „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 között rendelkezésre álló adatok áttekintése”

² [HTTPS://GLOBALIO.ADL.ORG](https://globalio.adl.org)

³ Részletekért lásd a *Műdszertan* tejezetet.

⁴ Levin és McDewitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók száamához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmo-

tivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017),

a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokausztagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénytörő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul.

⁵ A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Carland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁶ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítélet motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

⁷ Ezeket a *Módszertan* részben ismertettük.

Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtött adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöleteseménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletesemények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettnek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletesemények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A

média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tartsuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletesemények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem
- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihegyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)
- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához

- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemizmushoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár jogi – következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításkor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálá-

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2019-ban használt meghatározásoktól.
10 CEJF 2012, 10–12

sa, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő

írás

· gyűlöletbeszéd az irodalomban és a zenében

- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹¹ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹¹ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) a Rágalmazásellenes Liga (ADL) jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

– 2020. FEBRUÁR

A Tett és Védelem Alapítvány februári monitoringtevékenysége során négy antiszemita gyűlöleteseményt azonosított. Ebből kettő a rongálás, kettő pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott.

RONGÁLÁS

Horogkeresztet festettek a Budai Önkéntes Ezred emlékművére

Forrás: nepszava.hu, merce.hu,

2020. február 7. A *Népszava* számolt be róla először, hogy az 1967-ben felállított II. világháborús antifasiszta emlékművet, ami a Vérmezőn található horogkereszttel gyalázták meg. A náci jelképet a szobor alatti, magyaró szöveget tartalmazó

forrás: nepszava.hu

m á r v á n y t á b l á r a fűjták. A magyar antifasiszta katonai ellenállás legnagyobb alakulata 1945. februárjában alakult, a fasiszmus ellen a Vörös Hadsereg oldalán harcolni kész magyar katonákból. A főváros felszabadításáért a nácik ellen folytatott harcokban 2500-an vettek részt és közülük 600 fő vesztette életét. A honvédelmi tárca a rendszerváltás óta (is) minden év februárjában koszorúzást rendez az emlékműnél, függetlenül attól, hogy jobb- vagy baloldali kormány van hatalmon.

A tiltott önkényuralmi jelképet Vajnai Attila fedezte fel, aki azt is észrevette, hogy a horogkereszt egyik szára hiányzik, mert valószínűleg megzavarhatták a tetteket. Vajnai azonnal

forrás: nepszava.hu

értesítette az I. kerületi polgármestert és feljelentést tett a rendőrségen, utóbbiak gyorsan a helyszínre is érkeztek. (Az emlékművet nem először rongálták meg, pl. 2008-ban 'HAZAÁRULÓKI!' felirattal.).

Valószínű, hogy nem véletlen a szoborgyalázás időpontja, mert február 8-án rendezik meg a magyarországi szélsőjobboldal egyik legnagyobb éves eseményét, a Becsület Napját és az ehhez kapcsolódó Kitorés Emléktúrát.

Horogkereszteket firkált egy fiatal Kozármislenyben

Forrás: bama.hu, police.hu

2020. február 23. Baranya megyében fogtak el a rendőrök egy garázda fiatalt, aki több autót megrongált. A rendőrségre február 22-én, szombaton reggel érkezett bejelentés arról, hogy Kozármislenyben több autót megrongáltak. A rendőrök a helyszínen megállapították, hogy letörték hét gépkocsi visszapillantó tükrét, továbbá összefirkálták festékszóróval az egyik buszmegálló falát és kerékpártárolóját, valamint egy ház falára és egy garázs ajtajára horogkeresztet festettek. A rendőrök beazonosították, és még aznap este elfogták a bűncselekmények elkövetésével gyanúsítható 18 éves helyi fiatalt. Előállították a rendőrkapitányságra, majd kihallgatták gyanúsítottként, amely során beismerte tettét. Ellene garázdaság, rongálás és önkényuralmi jelkép használata miatt nyomoz a Pécsi Rendőrkapitányság.

GYŰLÖLETBESZÉD

Fenyegetés és zsidózás a Liszt Ferenc repülőtéren

Forrás: 24.hu

2020. február 2. A *24.hu* online hírportál tette közzé azt az előző nap a YouTube-ra feltöltött videót, amin egy a repülőtéren szolgáló

latot teljesítő biztonsági őr és egy taxisofőr vitája, hangos szóváltása zajlik. A rövid videóban, amit a taxis vett fel, az előzményekről nem tudunk meg semmit, de azt igen, hogy ez után a biztonsági őr először kineveti, majd a videózás miatt megfenyegeti és végül lezsídózza a taxist.

forrás: 24.hu

„Ötezer mínusz!
Hogy fogsz így
aludni te zsidó?
– kiabálja neki,
amit a taxisofőr
kikér magának:
„Ne zsidózzon!”-
mondja neki
többször is.

A hírportál megkérdezte az esetről a repteret üzemeltető Budapest Airportot. A cég azt válaszolta, hogy az ügy következménye az lett, hogy a velük szerződésben álló biztonsági cég áthelyezte az erőszakos biztonsági őröt a repülőtérrel egy másik munkahelyre. A Budapest Airport szerint a veszekedést az robbantotta ki, hogy a taxisofőr olyan helyen „vadászott” az utasokra a repülőtér területén, ahol neki nem lett volna szabad.

A Becsület Napja Budapesten

Forrás: merce.hu, akibic.hu, nepszava.hu, atv.hu, neokohn.hu, 168ora.hu, magyararanacs.hu, azonnali.hu

2020. február 1-3., 5., 7., 8-10. A *Merce.hu* számolt be arról, hogy az idén a rendőrség előzetesen két szélsőjobboldali rendezvényt tiltott be, amit február 8-ára szerveztek a budai Kapisztrán térrre. Az egyik rendezvény egy vonulás lett volna a Clark Ádám térről a Kapisztrán térre. (Az első ilyen becsület napi felvonulást a későbbi rendőrgyilkos Györkös István vezette hungarista Magyar Nemzeti Arcvonal rendezte meg 1997. február 11-én.) A gyűlést bejelent szervezők a Kapisztrán szobor előtt szerettek volna kegyeleti meg-

emlékezést tartani a II. Világháború folyamán, 1945. február 11-én este kezdődött, a szovjet csapatok által körülzárt Budai Várból kitörő német és magyar katonai alakulatok emlékére. A Becsület vagy Kitörés Napja a magyarországi szélsőjobboldal egyik legnagyobb éves eseménye.

forrás: 168ora.hu

A betiltás indoklásában a Budapesti Rendőr-főkapitányság Ungváry Krisztián egy évvel ezelőtti, a *Kibic.hun* megjelent írására hivatkozott. Ebben a történész azt írta, hogy a kitörésben részt vevő magyar katonák nem hősök, mert nem Európát védték, hanem a náci Németország agóniáját hosszabbították meg, tekintve, hogy a kitörés napján a nyugati front már a Rajnánál húzódott.

A rendőrség megállapította: a megemlékezések szélsőséges csoportokhoz kötődnek és egyértelműen összefüggésbe hozhatók az úgynevezett becsület napjával. A rendezvényen elhangzó beszédek és zenék, a résztvevők megjelenése alkalmasak arra, hogy a külső szemlélőben félelmet és riadalmat keltsenek. A rendezvény megtartása a demokrácia lényegéhez tartozó közrend és köznyugalom jelentős mértékű támadásával is együtt járhat, amellyel szemben azonban a nemzetközi szerződések az állam részére korlátozást, tiltást tesznek lehetővé.

Volt még egy harmadik bejelentés is erre a napra gyűlés megtartására a Városmajorban, amit a rendőrség első körben szintén betiltott. Ezt

forrás: magyararanacs.hu

a tiltást viszont, fellebbezés után a Fővárosi Törvényszék bonyolult jogi indoklással hatályon kívül helyezte.

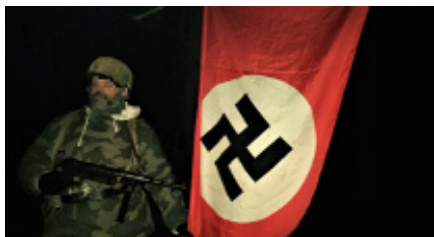
forrás: neokohn.hu

Közben három budai önkormányzat, az I., a II. és a XII. kerületi tiltakozott a „becsület napja” ellen, közösen határolódtak el a szélsőségesek által meghirdetett eseménytől. A Budavári Önkormányzat lefo-

lalta a Kapisztrán teret, hogy ne tudjon onnan indulni a szélsőjobb oldali szellemiségű Kitérés emléktúra. Ugyanakkor bejelentették azt is, hogy a három kerületi önkormányzat közös szabadtéri kiállítással emlékezik meg Budapest 1944-es ostromáról.

2017 és 2019 után harmadszor volt úgynevezett becsület napi megemlékezés helyszíne a budai Városmajor. A szélsőjobb-os-neonáci-hungarista rendezvényt, amelyen körülbelül ötszázan vettek részt, a Légión Hungária és a Hungarian Hammerskins szervezte, de az eseményen megjelentek a Betyársereg, a Magyar Önvédelmi Mozgalom és a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom tagjai is. Külföldi szélsőjobb oldali szervezetek is képviselték magukat a demonstráción: csehek, franciák, bolgárok, oroszok és németek. Az I. (és II.) Világháborús emlékműnél tartott egyik beszédet is egy német, Matthias Deyda, a Die Rechte nevű neonáci csoport képviselője tartotta. Ő többek között arra hívta fel a figyelmet, hogy az ellenségnek nem Müller a családneve, hanem Rotschild, Goldman és Sachs. Beszédének végén a „*legnagyobb német államférfitől*” idézett:

„(Es) genügt nicht die bloße Ablegung des Bekenntnisses: Ich glaube, sondern der Schwur: Ich kämpfe!” (Adolf Hitler). „Nem elég, ha pusztán tudatosítunk valamit

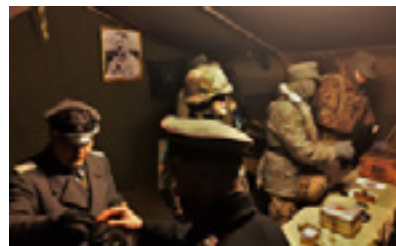

forrás: magyamarancs.hu

magunkban. Úgy gondolom, meg is kell esküdnünk rá. Harcolj!” A tüntetés befejezéseként a résztvevők megkoszorúzták a kitérésben elhunytaknak erre az alkalomra felállított ideiglenes emlékművét, egy vaskeresztes fakesztre rakott rohamsisakot.

A neonáci tüntetés ellen mintegy ötszáz antifasiszta tüntetett folyamatosan, a két csoportot vaskordon és rendőrsorfallal választotta el egymástól.

A „becsület napi” eseményen megjelent Kardos Péter holokauszt túlélő rabbi is. A kérdésre, hogy miért jött ki, azt válaszolta, hogy a nagymamája holttestét itt találták meg a Városmajorban, akit a nyilasok végeztek ki sok-sok társával együtt 1945 elején. Most pedig – mondta -- „ezek masíroznak itt. Látni akartam őket!”.

forrás: magyamarancs.hu

Volt még aznap egy teljesítménytúra is, a szellemiségében a „becsület napjához” kötődő Kitérés Emléktúra, amiről helyszíni tudósítással számolt be az *Azonnali.hu*. „*Remek hangulatú és jól szervezett túra*” -- írta a túrázó tudósító. A túra tematikus ellenőrző pontjain az SS halálfejes brigádjának egyenruhájába öltözött úriemberrel, német katonaindulóval, a német himnusz überalles-verziójával, SS-egyenruhás próbababával, a Hárs-hegyen náci lobogóval és a Virágos-nyeregnél horogkeresztes Adolf Hitler-portréval.

Szóval sok-sok tiltott önkényuralmi jelképpel a hagyományörzés(?) jegyében. (A hagyomány ősaink kulturális öröksége. A hagyományok az adott társadalom értékrendjét, világszemléletét tükrözik.)

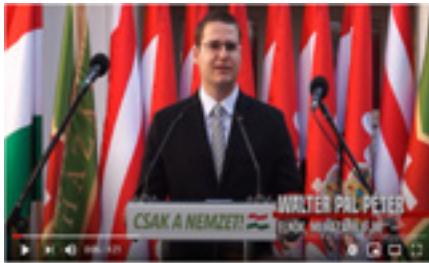
TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2020 februárjában három olyan esetet azonosított, amely bár gyűlöletcselekmény, az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelenségük, illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Újra pozíciót kaptak nácibarát tagok a Mi Hazánkban

Forrás: 24.hu, kuruc.info

2020. február 4. Több mint egy évvel ezelőtt, 2018/2019 telén robbant ki a botrány a sajtóban a Mi Hazánk Mozgalom egyes ifjú újnycilas és neonáci tagjai és szimpatizánsai körül, amiről akkor Alapítványunk is beszámolt. Ennek hatására Toroczkai László, a Mi Hazánk elnöke bejelentette, hogy

Walter Pál Péter beszédje a Mi Hazánk október 23-ai megemlékezésén (2018)

forrás: youtube.com

Lantos Jánostól, aki a párt elnökségének a tanácsosa volt, a napvilágra került újnycilas múltja, Walter Pál Pétertől, aki a Mi Hazánk Ifjainak vezetője volt, egy előkerült fotón látható náci karlendítés miatt és Ábrahám Barnabástól is emiatt váltak meg.

A 24.hu derítette ki most, hogy ezek a szankciók(feltéve, ha megfeleltek a valóságnak) nem tartottak sokáig.

Lantos János jelenleg a Mi Hazánk esztergomi szervezetének vezetője, aki élénk közéletet él, idézi őt a közmédia és feltűnt, mint a párt képviselője a Hír TV-n is.

Walter Pál Péter újra a Mi Hazánk Ifjainak a vezetője lett és mondott beszédet a

párt rendezvényén 2019. október 23-án a nemzeti ünnepen: „*Kedves bajtársaim! Nagy megtiszteltetés számomra, hogy képviselhetem ifjúsági szervezetünket itt, eme szimbolikus helyszínen a Corvin közben.*”

A szintén náci karlendítő Ábrahám Barnabást közben sikeresen felvették a pártba és a Mi Hazánk delegálta külsős tagként a tatabányai városi önkor-

Walter, Ábrahám, Lantos:

forrás: 24.hu

mányzat Kulturális és Oktatási(!) Bizottságába. (Ábrahám 2019. augusztus 17-én tett közzé a *Kuruc.infón* Adolf Hitler helyetteséről, Rudolf Hessről egy méltató írást, halálának 32. évfordulóján: „*Ich bereue nichts, azaz »nem bántam meg semmit« – mondta nürnbergi tárgyalása során Rudolf Hess, akit gyakran csak a »béke mártíráként« szoktunk emlegetni. Igazából már ez az egy mondat elég indok lenne arra, hogy miért tartom Heszt az egyik legkiválóbb német nemzetiszocialista politikusnak.» Rudolf Hess szelleme a nürnbergi padosorokból üzen Európa fiainak és lányainak még ennyi év távlatából is, erőt adva nekünk a mindennapi harcokhoz.*”). Emellett Ábrahám a Mi Hazánk Ifjainak regionális vezetője(Fejér és Komárom-Esztergom megye).

A 24.hu megkereste a pártot a három politikus rehabilitálásával kapcsolatban. A Mi Hazánk azt válaszolta erre, hogy közben Walter Pál Péter lemondott a Mi Hazánk Ifjai vezetéséről, a többiek meg nem országos tisztviselők és egyébként is a párt nem akar életük végéig büntetni fiatalokat egy(?) korábbi hibáért és ezért kaptak a büntetés után egy új esélyt.

Horogkeresztet fújtak a Mi Hazánk irodájára

Forrás: 24.hu, 168.ora, facebook.com

2020. február 6., 12. Horogkeresztet fújt egy nő a Mi Hazánk József körúti központi irodáján lévő Toroczkai Lászlót és Dúró Dórát ábrázoló fotóra. Az eset még február 6-án történt. Az esettel kapcsolatban a Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitánysága rongálás vétség, valamint 3 rendbeli önkényuralmi jelkép használata vétség gyanúja miatt indított

forrás: 168ora.hu

eljárást. Az ügyben egy főt gyanúsítottként hallgattak ki, aki a cselekmény elkövetését beismerte és az eljárás további szakaszában szabadlábon védekezik.

Szakács Árpád zsidóviccel indította az előadását

Forrás: magyarnarancs.hu, neokohn.hu, 444.hu, varosikurir.hu, facebook.com

2020. február 9., 13., 14., 16., 17. A Magyar Narancs vette észre, hogy Szakács Árpád a Mediaworks központi szerkesztőségének volt főszerkesztője előadást tart február 13-án *A magyar kultúra ellenségei* címmel a Fekete István Szabadegyetemen. Az előadást a szélsőjobboldali Mi Hazánk Mozgalom szervezte (házigazda: Novák Előd). Később erre reagált a Neokohn.hun Seres László az oldal főszerkesztője, amikor a hosszú véleménycikke vége felé, ami a kettős beszédről szólt, feltette a kérdést: *Mit keres Szakács Árpád fideszes kultúrharcos egy neonáci párt szabadegyetemén?*

És Szakács Árpád is rögtön ezzel a kérdéssel kezdte az előadását – írja a 444.hu -- amit nem szó szerint(!) felolvasott a hallgatóságnak: *Mit keres Szakács Árpád egy neonáci párt rendezvényén?* -- amit a közönség

nevetve fogadott. Szakács ezek után egy zsidó viccel folytatta: Kohn haldoklik, és a fia megkérdezi, hogy a pénz boldogít-e, mire Kohn azt mondja, hogy nem, aztán megkérdezi az elszomorodó zsidó gyerek, hogy akkor mi boldogít, mire Kohn azt mondja, hogy „A kamat, fiam.” Ezt is nagy nevetés és taps fogadta, mire Szakács megjegyezte, hogy „Alakul a hangulat, ugye?”, ezután belekezdett az előadásába, A magyar kultúra ellenségeibe.

Gábor György filozófus írja erről a Facebookon: *„Szakács Árpádnak a Mi Hazánk Mozgalom szabadegyetemén nyitásként elmondott vicce a »zsidógyerekről« és a kamatról mindössze azért problematikus, mert az egyik leghagyományosabb és legócskább antiszemita toposzt tartalmazza, jelesül azt, hogy a kamatszédés és az uzsora jellegzetes zsidó szokás, amely a pénzéhes spekulánsoknak gyönyört okoz, a keresztény világnak meg kiszolgáltatottságot és szenvedést. Hatalmas ennek az irodalma... Ha Szakács Árpád mindezzel nincs tisztában, vagyis ostoba és tudatlan, akkor vajon miért ő akarja megreformálni a magyar kulturális életet? Ha viszont a fentiekkel tisztában van, akkor miért nem tetszik neki, ha antiszemitának és az őt befogadó kört neonácinak nevezik egyesek?»*

forrás: 444.hu

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Botrányos tudósítás a Hír TV-n a kitörés napi rendezvényekről – A TEV tiltakozik

Forrás: hirtv.hu, merce.hu, 168ora.hu, neokohn.hu, zsidó.com

2020. február 8-11. A Hír TV február 8-án az esti híradójában tudósításban számolt be az aznapi kitörés napi eseményekről. A beszámoló címe: *Antifasiszta tüntetők zavarták meg a kitörés-napi megemlékezéseket* volt. A híradó szándékosan összerosott három rendezvényt, a Városmajorban szélsőséges szervezetek által szervezett becsület napi rendezvényt, a három fővárosi

önkormányzat által szervezett Ostrom 75 nevű fotókiállítás megnyitóját a Budai Várban és a Kitörés nevű neonáci-nosztalgia túrát. A zavaros riport szerint a Városmajorban nem szélsőjobbaldali és neonáci, hanem „radikális szervezetek ünnepeket”, amit „rózsaszínbe öltözött demonstrálók/értsd: antifasiszták(gúny.)/ próbáltak megzavarni”. Az is furcsa volt a tudósításban, hogy a Városmajorban beszédet tartók közül megszólaltatták, mint „békés megemlékezőt” Incze Bélát, a neonáci és hungarista Légio Hungária egyik vezetőjét.

Ezek után február 11-én a Tett és Védelem Alapítvány(TEV) nyílt levelet írt a Hír TV szerkesztőségének. Ebben az Alapítvány kéri a szerkesztőséget, hogy mentse fel a munkavégzés alól azt a munkavállalóját, aki a botrányos tudósítást készítette. Ez a híryanag azt sugalmazta, mintha a törvény által betiltott önkényuralmi jelképekkel díszelt emléktúra a társadalmi normákkal mindenben egyező volna – írják. A Hír TV felvételén jól láthatóan azonosítható az egyik résztvevő által viselt egyenruhán a német birodalmi sas és alatta a horogkereszt. A TEV az eseményen használt önkényuralmi jelképek kapcsán megtette a feljelentést.

Összességében: „A szélsőségek által szervezett rendezvények viszont azt sulykolták: a Budapestet és Európát »hősiesen védő« német és magyar katonák »bátran helytálltak«, amelyről évről-évre meg kell emlékezni. A Hír TV tudósítása elfogadhatónak állítja be a szélsőséges jelképek használatát és a szervezők által képviselt kirekesztő szélsőséges nézeteket, így akarva-akaratlanul hozzájárulhat a jelképekhez köthető szélsőjobbaldali eszmék széles körű terjedéséhez és megerősödéséhez, megszegve ezzel az 1947-es párizsi békeszerződésben rögzítetteket.” – fejeződik be a nyílt levél.

forrás: tev.hu

Gyalázatos cikk a 888.hun az 1945-ös budavári kitörésről - tiltakozások

Forrás: 888.hu, neokohn.hu, tev.hu

2020. február 10., 13. Február 10-én reggel jelent meg egy írás a 888.hun *Dicsőség a hősöknek: 75 évvel ezelőtt vette kezdetét a kitörés* címmel. A cikk minden történelmi összefüggés nélkül közöl német katonai jelentéseket és rádiótáviratokat és hősies cselekedetként méltatja a német katonai alakulatok és a magyar és nyilas csapatok kitörését a várból. Az egész írás szellemsége azt sugallja, hogy a náci Németország igazságos háborút folytatott a Szovjetunió és nyugati szövetségesei ellen.

A cikk ellen, a *Neokohn.hun* közzétett írásában tiltakozott Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija és a Tett és Védelem Alapítvány is közleményt adott ki az ügyben.

Köves Slomó írásának címe: *Tartsuk távol a fekáliát!* Alcíme: *A nyílt antiszemita propaganda karanténban tartása nemcsak a zsidó közösség érdeke.* A 888 cikkírója hosszan idézi Ottó Wöhler gyalogsági tábornoknak, a Dél hadseregesoport parancsnokának a „*lelkesítő válaszá*t” a kitörésre készülőkhoz. „Az üzenet így végződik: »Üdö és hűség a Fű-

híreknek! Üdv Magyarország Nemzetvezetőjének!«. Nincs kommentár, nincs kontextus.” – írja Köves Slomó. „A »dicsőség a hősöknek« felkiáltással végződő cikk szerzője, Horváth Tamás szerint »a Budapestet védő magyar és német katonák tanúbizonyoságot tettek idealizmusokról és heroikus életszemléletükről – állva, fegyverrel a kezükben áldozták fel az életüket az európai kultúra oltárán (sic!)«.” – folytatja a rabbi. „Horváth szerint »az elmúlt évek magyarországi kultur- és emlékezetpolitikája, valamint a Magyar Honvédség hozzáállása elindított egy olyan pozitív folyamatot, melynek célja, hogy méltóképpen meg lehessen emlékezni Budapest védőiről...«.” „Horváth értelmezésében tehát a Magyarországot megszálló náci katonák és az akkor már nyilas magyar hadsereg az »európai civilizációt« védte, és az erre való »méltó megemlékezés« lehetőségét teremtette meg a magyar kormány nemzetpolitikájának elmúlt pár éve!” – érvel Köves Slomó.

A 888.hu cikke ellen Alapítványunk is tiltakozott és követelte a szerző felelősségre vonását: „A hírportál ezzel átlépte a vörös vonalat, ami a történelem totális félreértése mellett teljességgel szembemegy Magyarország nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelezettségeivel, a kormány antiszemitizmussal szemben hirdetett zéró tolerancia elvével, azzal, hogy az antiszemitizmus semmilyen formája nem válhat politikai érdekből szalonképesé Magyarországon és Európában.”

A cikket nem sokkal ezután levették a portálról.

Európai szintérré lépett a Tett és Védelem Alapítvány

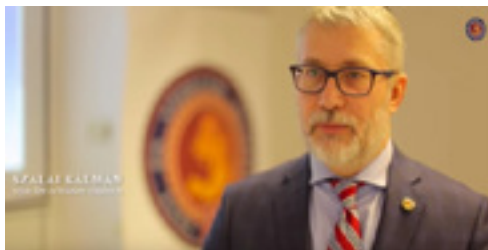
Forrás: 168ora.hu

2020. február 4. A Tett és Védelem Alapítvány (TEV) titkára Szalai Kálmán nyilatkozott a 168ora.hunak. Elmondta, hogy a TEV antiszemitizmus elleni tevékenysége három pilléren nyugszik: a zsidóság

jogvédelmén, az antiszemita jelenségek megfigyelésén és elemzésén, valamint az oktatáson. Az Alapítványt 2012-ben azért hozta létre Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija, hogy az új szervezet új eszközökkel és új módszerekkel lépjen fel az antiszemita jelenségekkel szemben. Először is szükséges volt definiálni, hogy mi tekinthető antiszemitizmusnak, aztán az EBESZ módszertani ajánlásai felhasználásával saját monitoring-módszertant kellett létrehozni. „Kizárólag a jog alapján állva kívánunk fellépni a gyűlöletcselekményekkel szemben” – hangsúlyozta a Tett és Védelem Alapítvány titkára.

A rendelkezésre álló eszközök közül ugyanakkor valódi és tartós eredményeket csak az oktatás révén lehet elérni. Saját tananyagot állítottak össze a középiskolások számára a gyűlöletcselekményekről, és olyan programot is kidolgoztak, amely a zsidóság bemutatásáról szól. „A program részeként Köves rabbi tartott előadást középiskolás osztályokban, ahol jószerevével ez volt az első alkalom, hogy a diákok rabbiával találkoztak.” – mondta Szalai Kálmán. A középiskolait követte az általános iskolai program, majd az egyetemek és főiskolák számára készült, *Gyűlöletcselekmények természetrajza* című tananyaguk.

Külföldön – mondta Szalai Kálmán – nem találni olyan zsidó szervezetet, amely a Tett és Védelem Alapítványhoz hasonló komplexitással az oktatás, a jogvédelem és a kutatás-monitoring területén egyaránt tevékenykedne. Ezért a Tett és Védelem Liga szervezésében elindult az antiszemita incidensek megfigyeléséről szóló, egységes módszertan alapján készülő jelentések készítése hét európai országban: a visegrádi államokban, továbbá Ausztriában, Romániában, Norvégiában és Svédországban. „Nem akarunk megállni ennél a hét államnál, terveink szerint ezt az EU összes országában

meg kívánjuk jelentetni, havi jelentés formájában” – közölte a TEV titkára.

Ezzel párhuzamosan nem csupán az antiszemita incidenseket akarják regisztrálni, hanem az ilyen esetek mögött megbúvó folyamatokat is értelmezni kívánják. Ezt a kutatást, Magyarország után nemrég kiterjesztették további 13 országra. A felmérést az IPSOS nemzetközi szervezettel együttműködésben fogják végezni.

Az eredmények bemutatása és a tevékenységek elősegítése érdekében február végén irodát nyitnak Brüsszelben. Szalai Kálmán hangsúlyozta: a Tett és Védelem Liga a különböző országokban mindenütt a helyi zsidó közösségekkel együttműködve kívánja végezni tevékenységét.

Soltész Miklós: Magyarország a zsidó örökség megőrzéséért dolgozik

Forrás: Arutz7, neokohn.hu

2020. február 24. Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi

kapcsolatokért felelős államtitkára találkozott Köves Slomóval, az EMIH – Magyar Zsidó Szövetség vezető rabbijával. „Magyarország keményen dolgozik nemzeti jellegének megőrzéséért,

melyben fontos szerepe van a zsidó értékeknek és örökségnek is” – mondta az államtitkár, majd folytatta: „ezért támogatja a kormány a zsinagógák felújítását, a temetők megőrzését országszerte, a zsidó oktatást és ennek eredményeképpen kapott kiemelt egyházi státuszt az EMIH – Magyar Zsidó Szövetség is. A Sorsok Házát is az EMIH fogja működtetni.” Köves Slomó vezető rabbi megköszönte az államtitkárnak, hogy Magyarország kormánya az idei évtől kezdve évi másfél millió euróval támogatja az antiszemitizmus elleni európai küzdelmet. A támogatás számos terüle-

tet ölel fel, többek közt az antiszemita incidensek monitoringját és különböző jogi és oktatási programokat is. A Sorsok Házáról szólva a vezető rabbi elmondta, hogy „mint holokauszt-túlélők unokája, akinek hét generáció óta Magyarországhoz kötődik családi története, történészként és ortodox rabbiként egyaránt megtiszteltetés”, hogy olyan múzeum létrehozásán dolgozzon, „mely a holokausztban elpusztított zsidók számára állít emléket”.

Párizsban bemutatásra kerültek az európai antiszemitizmus kutatás első eredményei

Forrás: tev.hu, neokohn.hu

2020. február 26. Franciaországban, Párizsban tartotta 2020. évi konferenciáját az Európai Zsidó Szövetség (EJA). A rendezvényt a francia zsidó hitközséggel, a Consistoire Central Israélite de France-szal és az európai Tett és Védelem Ligával (APL) együttműködésben szervezte az EJA. A kétnapos eseményen képviseltették magukat többek között a francia, belga, magyar, lengyel, ukrán, olasz, spanyol és román hitközségek és zsidó szervezetek, valamint jelen volt Nicole Belloubet, francia igazságügyi miniszter, Anne Hidalgo, Párizs főpolgármestere és Anders Fogh Rasmussen, a NATO korábbi főtitkára, Dánia volt miniszterelnöke és több más európai politikai vezető. A magyar kormányt Szalay-Bobrovniczky Vince, a Miniszterelnökség helyettes-államtitkára képviselte.

Az eseményt Menachem Margolin rabbi, az EJA elnöke nyitotta meg, aki szerint végre konkrét lépésekre, operatív megoldásokra van szükség, legyen szó a zsidó közösségek építéséről, vagy az antiszemitizmus elleni fellépésről. Köves Slomó, az APL alapítója úgy fogalmazott, hogy a továbbiakban „a vallásos zsidóságnak is ki kell vennie a részét az antiszemitizmus elleni küzdelemből, méghozzá a legprofesszionálisabb módon.” A rabbi szerint az egyre gyakoribb fizikai támadásokban is megjelenő gyűlölet elsőként a jól látható célpontként szolgáló vallásos zsidókat veszi célba. Köves előadásában bemutatta az APL megbízásából, az IPSOS

forrás: neokohn.hu

2019 végén végzett, európai antiszemitizmust vizsgáló közvélemény-kutatásának első eredményeit. A Kovács András professzor által vezetett kutatás egyedülálló a maga nemében, hisz 16 országban, több mint 15 ezer fős mintavétel alapján közel 500 ezer adatot gyűjtve ad átfogó és országspecifikus képet az európai antiszemitizmus mértékéről és mintáiról. A januárban végzett kutatásban résztvevő országok közt volt Ausztria, Belgium, Csehország, Franciaország, Németország, Anglia és Lengyelország is. „A kutatásból az is

Köves Slomó és Joel Margui, elnökök-Consistoire

forrás:tevh.hu

kiderül, hogy a kelet-európai országokban a holokauszt revizionizmus és a klasszikus antiszemita sztereotípiák erősebbek, míg a nyugati országokban az Izrael-ellenesség érzékelhető leginkább” – mondta előadásában Köves Slomó rabbi, az európai Tett és Védelem Liga vezetője. Összességében az európai válaszadók 17 százaléka úgy gondolja, hogy a zsidók soha nem képesek integrálódni a társadalomba. A zsidók túl nagy befolyását

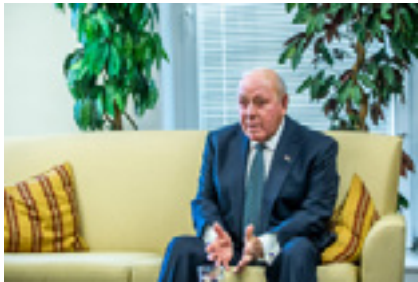
az országra átlagosan 15 százalékuk gondolja, és 21 százaléka véli azt, hogy a zsidók túl sokat beszélnek a holokausztról.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

David Cornstein: Az itt élő zsidók boldogok és elégedettek

Forrás: 24.hu

2020. február 20. Az Egyesült Államok budapesti nagykövete szerint a magyar kormány határozottan fellép az antiszemizmus ellen –

forrás: 24.hu

interjút adott David Cornstein a 24.hu híroldalnak. Elmondta, amikor hazamegy New

Yorkba, minden alkalommal sajnálatát fejezi ki valaki, hogy Budapesten kell élnie az antiszemizmus miatt. „Az, ami most történt, szomorú. (utalt az újságíró által kérdezett Becsület Napja eseményre) De általánosságban azt mondhatom, hogy az itt élő zsidók boldogok és elégedettek. Szinte soha nem történnek erőszakos cselekmények zsidók ellen.” Ellentétben New Yorkkal, ahol napi szinten történik valami. „A különbség az, hogy ha itt ilyesmit lát a rendőrség, akkor határozottan fellép, a bűnösök pedig börtönbe kerülnek. Ez a legtöbb, amit a hatóságoktól várhatunk.” – mondta.

Hozzátette: személyes jó kapcsolata van a miniszterelnökkel és a belügyminiszterrel és elmondható, hogy határozottan elleneznek minden antiszemita megnyilatkozást. Ha ilyesmit látnak, fel fognak lépni, és tenni fognak róla, hogy a bűnösök börtönbe kerüljenek.

A korábbi Soros-ellenes kampányról szólva azt mondta, személyes véleménye az, hogy „inkább antiliberális kampány volt egy konzervatívbarát környezetben. Nem az volt a lényeg, hogy Soros György zsidó, hanem az, hogy nagyon liberális, a magyar kormány pedig nagyon konzervatív.” Hozzátette azt is, hogy ez magyar belpolitika, az amerikai nagykövetségnek ebben nincs része.

A két ország együttműködésében pozitív

változást sikerült elérni, ezt pozitívan értékelt. Amikor az ENSZ-ben vagy az Európai Unióban „számunkra fontos ügyek kerültek elő Magyarország nyilvánosan kiállt mellettük, megvédte az Egyesült Államokat és Izraelt. Magyarország ráadásul egyike volt a nagyon kevés országnak, amelyek diplomáciai képviseletet nyitottak Jeruzsálemben, miután az Egyesült Államok áthelyezte oda a nagykövetségét.”

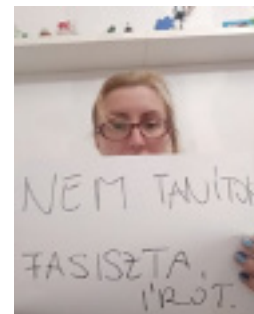
Tiltakozások az új Nemzeti alaptanterv ellen

Forrás: hvg.hu, akibic.hu, nepszava.hu, index.hu, atv.hu, szeged.hu

2020. február 1-6., 12. Január 30-án este jelent meg az új Nemzeti Alaptanterv (NAT), amelyet idén szeptemberben már több évfolyamon is bevezetnek.

A történelem- és a magyartanárok számos kifogást emeltek az új NAT-ban foglaltakkal kapcsolatban. Arató László, a Magyartanárok Egyesületének elnöke szerint: ez a Nemzeti alaptanterv nem nemzeti és nem alaptanterv, „megformálásában, preferenciáiban világosan érzékelhető Takaró Mihály szemlélete.” (Alapítványunk tavaly augusztusi jelentésében számolt be arról, hogy a minisztérium a szélsőjobb oldali nézeteiről ismert és olykor antiszemita megjegyzéseket tevő Takaró Mihály irodalomtörténészre bízta a NAT humán műveltségterületeinek hazafias szempontok szerinti átdolgozását. Ez ellen már akkor több szervezet tiltakozott.)

Ezért emelődhetett be most az új tantervbe a mai szélsőjobb ikonikus figurája, a lelkesen fajvédő Tormay Cécile, aki büszkén vallotta, hogy már akkor fasiszta volt, amikor Mussolini még fel sem tűnt a láthatáron. Tormay antiszemizmusáról a Magyar Tudományos Akadémia 2013-ban állásfoglalást tett közzé egy utcaelnevezés kap-

forrás: index.hu

csán: „...nem vitatható, hogy ideológusként és propagátorként szerepet játszott a későbbi önkényuralmi rendszer szellemi hátterének és társadalmi beágyazottságának kiépítésében” – írták. Így került be a „módosított” NAT-ba a kötelezően tanítandó alkotók közé két erdélyi író, a zsidóellenes, Goebbels-rajongó, Szálasi-hívő és nyilas szimpatizáns Nyíró József és a szélsőjobboldali, antiszemita és hungarista Wass Albert. Míg Wass Albert a legalaposabban tárgyalt és tanult szerzők közé került, addig nem lesz kötelező, sőt választhatóan kötele-

ző sem, az itt név szerint meg sem említett, Nobel-díjas (és holokausztúlélő) Kertész Imre *Sorstalanság* című regénye. (Állítólag a később megjelenő kerettantervekben már szerepelni fog.)

„Jellegzetes, hogy a holokauszt előzményeinek kapcsán nem nevesíti a deportálás fogalmát” – nyilatkozta Miklósi László, a Történelemtanárak Egyletének elnöke.

Az új Nemzeti alaptanterv ellen – ezek mellett még számos okból – tiltakoztak a pedagógusok egyénileg és szervezetileg is.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Nem mindenki nézi jó szemmel a zsidó zarándokokat Bodrogheresztúron

Forrás: csmmonitor.com, thetimes.co.uk, huppa.hu, neokohn.hu, mandiner.hu

2020. február 3., 4., 11. Az elmúlt hetekben két külföldi újság is foglalkozott a tokaj-hegyaljai falu és az ide, az egykori csodarabbi Reb Steiner Saje (1851-1925) sírjához a világ minden részéből ide zarándokló hászid zsidók korántsem felhőtlen kapcsolatával.

Először az amerikai *Christian Science Monitor/CSM*) közölt cikket egy magyar tudósítótól a témáról – írja a *neokohn.hu*. Bodrogheresztúr múltjában fontos szerepet játszottak az ide 1726-tól Galiciából folyamatosan érkező zsidó családok, akik később a szőlőművelésben, a borkészítésben és az általuk készített kóser borok forgalmazásában jeleskedtek. Az első izraelita templomot 1767-ben építették és több mint 200 évig éltek a faluban. 1944-ben a holokauszt idején 700 zsidót hurcoltak el innen. A zsidó zarándoklatok 2015-ben kezdődtek és a zarándokok nagy száma felkavarta a falu életét.

„Vissza kellene mennük oda, ahonnan jöttünk.

Nem érdekel, hogy régen éltek itt” – mondja Tímea, a harmincas éveiben járó nő. – „Vissza jönnek és felvásárolják az egész falut. Legalább 25 családi házat már vásároltak és nem akarnak megállni.” Néhányan attól tartanak, hogy ez a beáramlás befolyásolja az ingatlanárakat és a közösség demográfiai összetételét.

A másik cikkről, ami a brit *The Times*ban jelent meg a *huppa.hu* ír. Az eredeti cikk címe: *Antiszemitizmus: Egy magyar faluban nem veszik jó néven a zsidó zarándokok érkezését*. A lap riportere azt írta, hogy amikor nemrég Bodrogheresztúron járt „néhányan a növekvő tömegre panaszkodtak, míg mások olyan nézeteket hangoztattak, amelyek 1944-ben kiváltották volna a nácik rokonszenvét.” Idézett egy fiatal nőt is, aki szerint az itt házat vásárló zsidó látogatók felverik az ingatlanok árát, és az egész tulajdonképpen egy összeesküvés, hogy alternatív hazát építsenek fel, mert Izraelben kevés a víz. A szerző hozzátette még, hogy a szegényebb, vidéki környezetben erősen visszhangoznak a Jobbik eszméi.

A bodrogheresztúri ügyről és annak a nyugati sajtóban való tálalásáról egy hét múlva Veszprémy László Bernát írt a *mandiner.hu*-n.

Cikkének címe: *Nemzetközi jelentőség lenne a bodrogkeresztúri antiszemitizmus?* Először is kétségeit fejezi ki a CSM magyar tudósítójának a pártatlanságával és jóhiszeműségével kapcsolatban, aztán megválaszolja a címben feltett kérdést. Nem, mert a Bodrogkeresztúrban tapasztalható antiszemitizmus mértéke elhanyagolható a máshol, külföldön (pl. Ukrajna, Egyesült Államok, Egyesült Királyság) tapasztalt antiszemita atrocitások számához és súlyosságához (ukrajnai pogrom, amerikai gyilkosságok) képest. A falusi lakosok elleneszenve a zsidó turisták iránt csak verbális, zsidózásuk még soha nem fajult tettelegességgig. „...most a kelet-európai antiszemitizmus központjaként bemutatott kis faluban senkinek a haja szála sem görbült, nemzetközi lapok címlapjaira helyezni a települést súlyos aránytévesztés. ... A cél egyrésztől természetesen Magyarország lejáratása” – írja Veszprémy.

Kertész Imre és a NAT

Forrás: tabletmag.com, klubradio.hu, mti.hu, prae.hu

2020. február 19-24. „*A Nobel-díjas zsidó Kertész Imrét kilökték a magyar tantervből*” ezzel a címmel jelent meg egy írás az amerikai *Tablet Magazin* nevű portálon. A New York-i székhelyű, a zsidó élettel foglalkozó lap Susan Rubin Suleimannak, a Harvard Egyetem professzorának az írását közölte.

A szerző szerint mindezt azért teszi a populista kormány, mert azzal akarja újra naggyá tenni Magyarországot, hogy idejétmúlt antiszemita nacionalistákat és ki a múltból és tesz a kötelező olvasmányok listájára. A fiatalon holokauszt túlélő Kertész Imre ironikus remekműve, a Sorstalanság, a szerző 2002-ben megkapott irodalmi Nobel-díja után bekerült a kötelező olvasmányok közé, de most kikerül onnan és csak ígéret van rá, hogy az ajánlottak közé beteszik. Kertész Nobel-díját már 2002-ben azért támadták magyar antiszemita és szélsőjobbboldali körök, hogy miért nem egy „igazi” magyar (értsd: nem zsidó) író kapta azt. Helyette most viszont olyan írók

kerültek be a Nemzeti alaptantervbe, mint Herczeg Ferenc, Wass Albert és Nyíró József, akikben az a közös, hogy mindhárman antiszemiták voltak. Sőt Wass és Nyíró még nyílt szimpatizáns is. Ezekkel a régi nacionalista és irredenta írókkal erősíti most az Orbán-kormány a jelenlegi idegenellenes retorikáját és a Trianon után elszakított határon túli magyarok önsajnálátát – írja a szerző.

Erre a cikkre Kovács Zoltán nemzetközi kommunikációért felelős államtitkár reagált a *Tablet Magazin*ban. Szerinte Susan Rubin Suleiman a cikkében azt állítja, hogy az állami iskolákban a kötelezően elsajátítandó tananyagban bevezetett változtatások az antiszemitizmusban gyökereznek; ami nem igaz. Példának azt hozta fel, hogy: „*A holokauszt oktatása Magyarország nemzeti alaptantervének kötelező része, mert az Orbán-kormányzat így döntött*”. Intézményesítette a Holokauszt Emléknapot és Kertész Imre tiszteletére intézetet alapított – folytatta, majd megemlítette, hogy „*Orbán Viktor kormánya milyen sokat tett az antiszemitizmus ellen és Magyarország zsidó közösségének támogatásáért*.” Felidézte, hogy 2010 óta Magyarország Izrael egyik legszilárdabb támogatója. Ezután azzal folytatta, hogy az Orbán-kormány Holokauszt Múzeumot hozott létre Budapesten és szigorította a gyűlöletbeszédre vonatkozó törvényeket. Kovács Zoltán megemlítette ezen kívül, hogy a magyar kormány nemcsak segített zsinagógák és zsidó temetők helyreállításában, hanem elkötelezte magát új zsinagógák építése mellett is. Végül kitért arra is, hogy a *Tablet* cikkében „*dohos*” írókként említett alkotók és műveik tantervbe emelése nem irredentizmus, hanem nemzeti örökségünk megértése.

EGYÉB HÍREK

Horthy Miklós kiállítás a Nemzeti Múzeumban

Forrás: magyarnarancs.hu

2020. február 14. A *Magyar Narancs* számolt be róla, hogy Nemzeti Múzeumban lévő *Magyar Világ 1938-1940* című, Horthy-korszakkal foglalkozó kiállítás tovább folytatja a kormányzó mosdatását. Mint beszámoltak róla, a „Zsidótörvények” című fejezetnek lényegesen kevesebb teret szenteltek, mint a Horthy-féle termes kocsinak. Idéztek a szövegekből is. A zsidótörvényekkel kapcsolatban azt lehet olvasni: az 1938-as és az 1939-es zsidótörvény azért született, hogy „kifogja a szélsőjobb vitorlájából

a szelet, és enyhítse a német nyomást”, és azt megfelelő indoknak tartják, hogy „sokan vélték úgy, hogy a zsidók nem (...) nemzetben gondolkodnak, ezért átnevelésre szorulnak vagy korlátozni kell őket”.

A lap megjegyzi, a *Magyar Világ 1938–1940* nem a Nemzeti Múzeum projektje, hanem a Magyarországtudományi Intézeté, amely milliárdos büdzsével rendelkezik és azokat az eszméket igyekszik rendre bemutatni, mely korábban Kásler Miklós tévészeresplései során került elő. A kiállítás kurátora Nyári Gábor, a Terror Háza korábbi munkatársa, aki országos hírnevét annak köszönheti, hogy 2018-ban kiderült, Kásler Miklós egyik beszédírója.

**A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY
HIVATALOS ELJÁRÁSBAN
KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI**

Ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett Alapítványunk és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	február 1-3., 5., 7., 8-10.	A Becsület Napja Budapesten	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
2.	február 1-6., 12.	Tiltakozások az új Nemzeti alaptanterv ellen	Hivatalos és civil reakciók
3.	február 2.	Fenyegetés és zsidózás a Liszt Ferenc repülőtéren	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
4.	február 3., 4., 11.	Nem mindenki nézi jó szemmel a zsidó zárandókat Bodrogkeresztúron	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
5.	február 4.	Újra pozíciót kaptak náci barát tagok a Mi Hazánkban	További gyűlöletcselekmények
6.	február 4.	Európai szintre lépett a Tett és Védelem Alapítvány	Közösségi hírek, reakciók
7.	február 6., 12.	Horogkeresztet fűjtak a Mi Hazánk irodájára	További gyűlöletcselekmények
8.	február 7.	Horogkeresztet festettek a Budai Önkéntes Ezred emlékművére	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
9.	február 8-11.	Botrányos tudósítás a Hír TV-n a kitörés napi rendezvényekről – A TEV tiltakozik	Közösségi hírek, reakciók
10.	február 9., 13., 14., 16., 17.	Szakács Árpád zsidóvíccsel indította az előadását	További gyűlöletcselekmények
11.	február 14.	Horthy Miklós kiállítás a Nemzeti Múzeumban	Egyéb hírek
12.	február 10., 13.	Gyalázatos cikk a 888.hun az 1945-ös budavári kitörésről – tiltakozások	Közösségi hírek, reakciók
13.	február 19-24.	Kertész Imre és a NAT	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
14.	február 20.	David Cornstein: Az itt élő zsidók boldogok és elégedettek	Hivatalos és civil reakciók
15.	február 24.	Horogkeresztet firkált egy fiatal Kozármislenyben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
16.	február 24.	Soltész Miklós: Magyarország a zsidó örökség megőrzéséért dolgozik	Közösségi hírek, reakciók
17.	február 26.	Párizsban bemutatásra kerültek az európai antiszemitizmus kutatás első eredményei	Közösségi hírek, reakciók

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDewitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki **Dr. Kovács András** szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2020 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

